

BORONKAY LŐWY

VÁCI ÖREGDIÁKOK HÍRLEVELE

26. szám

2015. április

Jelige: „Lex minimi”

KEDVES BARÁTAIM!

Bizonyára sokan kedvtelve forgatták a közelmúltban megjelent **TABLÓKÖNYV** lapjait. Ennek a tartalmában, kivitelében és vételárában a más iskolák hasonló produktumaiból magasan kiemelkedő albumnak a szerkesztése szinte teljesen *Dian János* műszaki igazgatóhelyettesünk munkája (a kiadványszerkesztési feladatokat *Horváth Balázs* végezte), a többiek csak jóval kisebb részben dolgoztak be a 324 oldalas kiadványba. Közülük az egyik én voltam, aki – mivel az iskola eddigi 11 igazgatóját személyesen ismertem – hozzájuk kötődően szerettem volna megírni az egész iskolatörténetet, mert az volt a csaknem 6 évtizedes tapasztalatom, hogy ezen vezetők zömének pedagógiai (műszaki) hozzáállása nagyobb hatással volt az iskola életére, mintha – mondjuk – 5 éves periódusokra szabdaljam volna a 60 tanévet. Csakhogy – s erre

már a munka elején rájöttem – elképzelésemnek komoly akadály a megadott terjedelem volt. Ezért – az igazgatói korszakokat megtartva – ezen „első emberek” közül a feledhetőket rövidebben, az ellentmondásos személyiségeket, valamint az iskola presztízsét nagy mértékben növelőket hosszabban tárgyaltam.

Ennek a hírlevélnek (és a következőknek) a *Múltidéző* rovatában is ezt a mércét tartom szem előtt, csupán az igazgatók kronológiai sorrendjén változtatok, előnyben részesítve azokat, akikről a folyamatos kutatómunka során újabb életrajzi adatokat lehet publikálni. Ezért (is) kezdem a sort a következő oldalon *dr. Gyalmos Jánossal*, aki 1954-től 1957-ig vezette az iskolát.

Ujvári István
a Hírlevél szerkesztője, ny. tanár

TERVEZETT RENDEZVÉNYEINK

A
Boronkay György Műszaki Szakközépiskola,
Gimnázium és Kollégium,
valamint a
Boronkay Baráti Kör
szeretettel meghívja Önt

2015. április 25-én 9⁰⁰-kor kezdődő

szent György-napi Ünnepségére,

az iskola tanárainak, diákjainak és volt növendékeinek találkozájára.

Az ünnepség helye: Vác, Németh László u. 4-6.

Tisztelt Egykori Tanárunk és Diákunk!

Szeretettel várjuk a

Boronkay György Műszaki Szakközépiskola, Gimnázium és Kollégium

25 éves évfolyam-találkozájára, melyet

2015. június 6-án 13 órakor

rendezünk meg az iskolánk Dísztermében.

Cím: Vác, Németh László u. 4-6.

Meghívó 25

Csendes Csabné (1990/A)

Borovits János (1990/B)

Bodnár Ferenc (1990/C)

Olli József (1990/D)

Boros József (1990/E)

Papbázi Tivadarné (1990/F)

Tisztelt Egykori Tanárunk és Diákunk!

Szeretettel várjuk a

Boronkay György Műszaki Szakközépiskola, Gimnázium és Kollégium

50 éves évfolyam-találkozájára, melyet

2015. május 30-án 11 órakor

rendezünk meg az iskolánk Dísztermében.

Cím: Vác, Németh László u. 4-6.

Meghívó 50

Papbázi Tivadár (1965/A)

Ujvári István (1965/B)

Pintér György (1965/C)

AMI A TABLÓKÖNYVBŐL KIMARADT (I. RÉSZ)

Az 1950-ben indult iskolánkban a kezdeti nehézségekkel még évekig nem tudott megbirkózni a vezetés, ezért az igazgatót és a kollégiumi vezetőt leváltotta új főhatóságunk, a Kohó- és Gépipari Minisztérium Oktatási Osztálya és 1954-ben mindkét intézmény élére miniszteri biztosként *dr. Gyalmos Jánost* nevezte ki. Ennek a baloldali elkötelezettségű tudós nyelvész tanárnak (magyarlatin-angol szak; MTA levelező tagság) az életútja igen változatos volt: Budapesten született 1910. július 30-án. A Pázmány Péter Tudományegyetemen 1933-ban *Rajk László* évfolyamtársaként végzett. 1941–44-ben Budapesten volt tanár, majd a háború után a közoktatás különböző területein dolgozott. (Például 1948-ban a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium középiskolai főosztályvezetője, közben hazánk UNESCO-ba akkreditált képviselője is volt.) A Rákosi–Gerő időszakban nagyon meghurcolták, majd a Nagy Imre-féle irányváltás után Vácra már kisebb rehabilitációként került. Iskolánkat két és fél tanéven át igazgatta, de még ezalatt a rövid idő alatt is örökké megmarad a még élő tanárok emlékezetében: kinyitotta szemünket a világra, amikor vele és Pestről sűrűn kilátogató tudós barátaival beszélgethettünk. De a tanulók is rajongtak érte, elsősorban főleg a 196 kollégista. Ha dudorászva feltűnt robusztus alakja a boltíves folyosón (állandó barna öltönyében, melyen az övet egy vastag madzag helyettesítette), mindig megszólította őket (valamennyinek tudta a vezetéknevét) és rákérdezett esetleges problémáikra, amit általában rövid úton meg is oldott. Egyiknek én is tanúja voltam:

Dr. Gyalmos János

A legnagyobb hálósobák egyikében – 12 körüli létszám volt – egy félszeg kisfiút néha még meg is pofoztak szobatársai, különösebb ok nélkül. Már meguntam a büntetődöt, s szóltam *Gyalmosnak*, hogy nem bírok velük. „*No, hozd ide őket!*” – mondta. Lehoztam ezt a társaságot az emeletről (1955-beli II.C-t), s az igazgató előtt kettes sorba állítottam őket, s várvam a prédikációt, mely kb. így hangzott: „*Hát micsoda emberek vagytok ti? Milyen erkölcsi elvek mentén éltek? Hogy az erősebb veri a gyengébbet? Hát ha én is így élnék, s kimennék az utcára, kiirthatnám a fél emberiséget.*”

Ha az utána érkező igazgatókra gondolok, több kiváló is akadt köztük, akik az iskolabővítéstől a tehetséggondozási eredményekig látványosan emelték az iskola rangját, de ezek a kiváló, de mégis csak részeredmények sokszor jártak külső és belső konfliktusokkal. *Gyalmos* viszont a békét, a nyugalmat hozta meg a tantestületnek. Úgy éltünk, mint „Ábrahám kebelében”, mert a tantestületet hermetikusan elzárta a helyi, nagyhatalmú állami és pártvezetők támadásaitól, akik előtt óriási tekintélye volt. Szinte meg sem éreztük a diktatúra nehéz napjait, pedig a váci forradalmi események helyszíne (szovjet emlékmű, és a rendőrség épülete) közelében volt az iskolánk.

Igazi emberi mivolta iskolánkból való távozásakor is megmutatkozott. 1957 februárjában elvitték tőlünk magas rangú oktatási vezetőnek: a főváros közoktatását kellett újjászerveznie. Magával vitte a város Pedagógus Forradalmi Bizottságának köztisztviselőként álló elnökét, *Mjazovszky Károlyt* és elhelyezte az újpesti Könyves Kálmán Gimnáziumba, aki így kikerülte a helyi hatalmasságok bosszúját. Ezt az iskolát azután többször is felhasználta ilyen humanitárius cselekedetekre, például *Éder Zoltán* nyelvész, *Jobbágy Károly* költő és *Kónya Lajos* könyvtáros esetében. Az már később történt, hogy *Antall Józseffel*, a későbbi miniszterelnökkel a Művelődési Minisztérium közölte, hogy a fővárosban egyetlen üres történelemtanári állás sincs. Nos, *Gyalmos* „talált” neki egyet a II. kerületi Dolgozók Gimnáziumában, ahol néhány évig tanított is.

Az „ellenforradalmár” tanárok újpesti menedékhelye mellett a mi iskolánk az „X-es származású” tanulók mentsvára lett 1954-től. Három éven át vehettünk fel olyan tanulókat, akiknek a jelentkezését mindegyik váci iskola igazgatója elutasította, pedig jó tanulók voltak. (Sok csinos kislány is volt köztük.) *Gyalmos* azt válaszolta a „szerveknek”, hogy „*Mit tehet arról a gyerek, hogy mi volt az apja?*”

Egykori igazgatónk utolsó munkahelye a Budapesti Történeti Múzeum lett, melynek 1965-től főigazgatója volt haláláig, mely 1972. február 26-án következett be. Az óbudai temetőben nyugszik. U.I.

Kérjük a Boronkay Baráti Kör tagokat, hogy amennyiben lehetőségük van rá, az adójuk 1%-ával a Boronkay-Ujvári Alapítványt támogassák.

Számlaszám: OTP Bank Nyrt.11742094-20172152, adószám: 18703382-1-13

A BORONKAY SZÍNJÁTSZÓKÖR LEGÚJABB ELŐADÁSA

Az idei évben ismét megrendezte iskolánk immár hagyományos színjátszóköri előadását, melynek a szokáshoz méltóan a Madách Imre Művelődési Központ adott otthont. A 2014/2015-ös tanévben ifjú színészeink, *Farkas Dániel* rendezésében *Molnár Ferenc – Az üvegcipő* című alkotását vitték – eredményesen – színpadra. A színészek, a rendező és a sminkesek munkája is remek volt, egy fantasztikus darabot láthatott a nagyjérdemű. Szerény véleményem szerint kiemelkedő teljesítményt nyújtott a két főszerepet játszó *Berényi Kristóf* és *Kovács Csenge*, azonban a mellékszereplők érdemeit sem kívánom degradálni. A darab három felvonásban került a nézők szeme elé, a humor, a dráma és az izgalom is nagy szerepet játszott ebben a majd' két és fél órában, melyet a közönség szemlátomást élvezett és értékelt. Ezt mi sem bizonyítja jobban annál, hogy a műsor végén többen állva tapsolták meg a színészeket.

Reméljük, hogy ezen hagyományt nem töri meg az idő, és a következő esztendőkből is hasonlóan színvonalas előadásoknak lehetünk szemtanúi.

Koncsor Milán

Fotó: Pauer Adám

VERSSZÍNHÁZI ÉLMÉNYEINK

Turek Miklós, színész és rendező mind gyakrabban visszavisszatér szeretett alma materébe, ahol műszakisként végezte egykor a középiskolai tanulmányait. Látogatásai alkalmával mindig elhozza közénk, immár érett színművészként egy-egy újabb előadástjét.

Miklós iskolánk dísztermében már bemutatta *József Attila Nap-pal hold két bennem* című és *A Szőlőszem* című előadását, amelyet *Petőfi Sándor* műveiből állított össze. De nemcsak itt láthatunk öregdiákunkat, hanem nagy büszkeségünkre nemrégiben a Hősök terén is, ahol az 1956-os forradalomra való állami megemlékezés ün-

nepségén ő szavalta el a mintegy ötszáz ezer fős közönség előtt *Weöres Sándor Rapszódia a kivívott szabadságról* című versét.

Legutoljára 2015. március 5-én járt nálunk, amikor bemutatta a lelkes diákközönségnek a *Pokolbéli világnéző* című versszínházi előadását, amelyet *Faludy György* életéről és költészetéről állított a színpadra.

Minden látogatása felér egy versünneppel, egyik boronkays hallgatója így méltatta a műsorát: „*Sosem gondoltam volna, hogy olyan író fogja befolyásolni a gondolkodásomat, akiről az előadás nélkül sosem hallottam volna. Köszönöm az előadást és Faludy bemutatását.*”

Szmandray Marcell

MINDENKI ELKÖTELEZETT!

Szabó Csaba, a Baptista Szeretetszolgálat oktatási igazgatójának tájékoztatóján

Mindenki elkötelezett! De valójában miben is? Nos, a válasz: Mindenben, ami a Boronkayhoz kötődik. Tanulmányi-, szakmai-, tudományos- és sport versenyekben, színvonalas rendezvényekben, de mindennek előtt, az eddig felépített értékek megőrzésének szándékában.

Fenntartóváltás: Tankerületünk vezetése, sőt maga az oktatásért felelős államtitkár is jelezte, hogy ismét nem ért egyet a fenntartóváltási szándékunkkal. Ennek ellenére – az eredetileg januárra tervezett – tájékoztatásokat, majd a szavazásokat márciusban megtartottuk, igaz, többszöri invitálásunk ellenére a meghívottak közül csak Szabó Csaba a Baptista Szeretetszolgálat oktatási igazgatója jelent meg. A Hírlevél olvasói az előzményeket már ismerik, így ezeket nem boncolgatnám újra. Az azonban mégiscsak furcsa, hogy már április van, s még mindig nem lehet tudni, mi lesz az „ÉS”-típusú iskolákkal, de még azt sem, ki lesz a fenntartónk július 1-től. A tantestületünk egyhangúlag (100%) úgy döntött, hogy a megoldás a fenntartóváltás lenne, s úgy tűnik, ezt támogatják a diákok (99 %-ban) és a szülők is (98 %-ban). A végső döntést május 31-ig Balog Zoltán miniszternek kell meghoznia. Csúnya szó, de aki tud a „lobbizásban” segíteni, tegye meg!

Kollégium: Egykori diákjaink közül sokan voltak kollégisták, ezért is szeretnék erre egy fejezetet szánni. Bár az épület más, de a napirend meglepően hasonló (igaz már nem annyira katonás fegyelemmel): 6:00–6:30 ébresztő, 6:30–7:30 reggeli, indulás a suliba, 12:00–15:00 ebéd, 16:00-ig kimenő, 16:00–19:00 tanulószoba, 17:30–18:00 vacsora, 19:00–22:00 esti programok, 22:00 takarodó. Még a „szabadstudí” és a „pótstudí” rendszerei is majdnem teljesen ugyanaz. Sokan irigykednek a régiek közül, hogy milyen jó lett volna, ha annak idején is koedukált lett volna a kollégium. Nos, szerintem tényleg jó lett volna, de azért hadd szögezzem le, hogy nem csak külön épületben vannak a lányok, de igen szigorú tanári felügyelet és rendtartás tartozik ehhez a helyzethez. De valóban, a programok, a hangulat és a környezet szempontjából ez nálunk jól működő dolog.

Sajnos a gazdasági válság és a működtetőkből beállt gyakori változás erősen leamortizálta az épületet és a berendezést is. A fiúknál két vizes blokk teljesen le van zárva, mert átfolyik a födémén a tusoló vize, de a többi is a padlózattól a mennyezetig penészes. A lányoknál naponta 7–8 liternyi meleg víz jut egy főre. A bútorok legalább fele az „alig használható” állapotban leledzik. A problémák évek óta halmozódtak és súlyosbodtak. Számítalan szakember lefenyképezte, okos ötle-

tekkel állt elő, de eddig az ideiglenes megoldásoknál és az ígérvényeknél nem jutottunk messzebb. Több panaszos levelet kaptam szülőktől és diákoktól is, amit természetesen továbbítottam a magasabb szintekre. Egy nálunk szállást kereső csoport vezetője így fakadt ki, amikor belépett a vizes blokkba: „*En itt a kabátomat se venném le, nem hogy megfürödjek!*” Talán ennek is köszönhető, hogy a KLIK legfelsőbb vezetése 14 millió forintot hagyott jóvá a vizes blokkok felújítására, amelyek remélhetőleg a következő tanév kezdetére el is készülnek.

Ugyanakkor tényleg jól érzik itt magukat a diákok. Nevelő tanárainknak köszönhetően számtalan program színesíti az itt lakók életét: házi bajnokságok, vetélkedők, előadások, filmvetítések, gyakran humorral fűszerezett ünnepi műsorok.

Sajnos napvilágot látott egy olyan hír is, miszerint ha a Boronkay menne az NGM-hez, akkor nem csak a gimnáziumi osztályainkat választanák le az iskoláról, hanem a kollégiumot is. Mint említettem, egyelőre mindkettő csak találgatás, hiszen ha van is döntés az ügyben, mi még nem tudunk róla, sőt elmondása szerint még maga a megyei központi tankerület igazgatója sem. Ismerjük a mondást: „*Nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja.*”

Eredményeinkről majd az év végi lapban számolnák be részletesebben, szóban pedig az április 25-én megtartandó Szt. Györgynapi ünnepségen, de előzetesként azért annyit elárulok, hogy ismét közel 30 diákunk jutott be OKTV kategóriájú verseny döntőjébe. Van dobogósunk az OSZTV-ről és a TUDOK-ról is. Eddig minden sportágban, amiben elindultunk eljutottunk az országos döntőig: atlétika, mezei futás, úszás, duatlon, kéttusa, sakk, kézilabda, kosárlabda, röplabda (reméljük majd április végén sikerül ez labdarúgásból is). Hasonló a helyzet a SZÉTV-en is. Minden szakmacsoportban több diákunk fogja a Boronkayt képviselni a szolnoki országos döntőn: elektronika (3 fő), gépészet és informatika (2–2 fő). A korrektség kedvéért itt meg kell említeni, hogy a felkészítéshez és a részvételhez eddig minden segítséget megkaptunk a Fodor Gábor által vezetett tankerületünktől. Ez azért fontos, mert összességében nem kis költségekről van szó, igaz cserébe mi sem a megyei átlagot produkáljuk ezen a területen (sem).

Fábíán Gábor